

80 ÅR

JUBILÆUMSSKRIFT

Forord

Civilbeskyttelse i krig og fred gennem 80 år

Ved hovedvagten er stenen fra afdelingens officielle start rejst. 24.10.1941 er mejslet ind til erindring om C.B.U. (Civil Beskyttelse Udrykningskolonne) og tidligere tiders opgaver, og hvad der er grundlag for Beredskabsstyrelsen Sydjyllands historie gennem tiden. Datoen er den officielle for starten på de nu 80 år, som der er tilbagelagt, som stående beredskabsstyrke i Haderslev. På de 80 år er der sket en stor udvikling af situationsbilledet i Danmark, samt ude i verden og som et omstillingsparat beredskab har beredskabscenteret i Haderslev fulgt med i tiden. Befalingsmænd, værnepligtige og frivillige står klar når ulykken eller katastrofen rammer! Afdelingerne omorganiseres på bedste vis ud fra den gældende situation, ofte med meget kort tid til at reagere. Men til enhver tid responderes der på kaldet efter hjælp, om det har været her hjemme eller i udlandet.

Vores hovedopgave har været veldefineret i alle årene, nemlig at kunne beskytte vores land og befolkningen, hvilket også gør sig synligt i vores korpsmærke.

Beredskabsstyrelsen Sydjylland vil i dette jubilæumsskrift forsøge at komme omkring i den nu 80 årige historie, der er tilknyttet stedet og som har udspillet sig her ved afdelingen.

FAKTABOKS

Symbolikken i korpsmærket viser vingerne der beskytter rigsvåbnet (Danmark) imod bomben (truslen)

INDHOLD

DEN BLÅ PERIODE 1941-1949

Side:

<i>Den første luftværns lov</i>	5
<i>Opstarten</i>	6
<i>Bombardementet i Tønder</i>	8
<i>Evakuering af KZ Fanger</i>	9

DEN GRÅ PERIODE 1949-1991

<i>Nye tider ny kasernebygning</i>	10
<i>Katastrofen på Haderslev Dam</i>	12
<i>Bulldozer til Sydjyske CF Kolonne</i>	13
<i>Simmersted ulykken</i>	14
<i>Stormflod</i>	15
<i>Tjernobyl</i>	16

Den orange periode 1991-2021

<i>Internationale opgaver</i>	20
<i>Store indsatser i nyere tid</i>	22
<i>Skovbrande i Sverige</i>	24
<i>Beredskabsstyrelsens Sergentskole</i>	28
<i>COVID-19</i>	30

Diverse gamle billeder

Mærkets oprindelse

Oprindelsesårstal:
1997

Opr. Våbentegner:
**Kolonnechef
Bent Rasmussen**

Godkendelse i staten:
Nils G. Bartholdy

HILSEN FRA BORGMESTER

Borgmester Haderslev H.P. Gejl R. Venstre.

Det er mig en stor glæde at kunne ønske Beredkabsstyrelsen Syddanmark tillykke med 80-års jubilæet.

Igennem årtier har I forebygget katastrofer og hjulpet mennesker, der har stået i utroligt svære situationer. Det er vi i Haderslev Kommune både stolte og taknemmelige for, men jeres arbejde kalder også på enorm respekt og anerkendelse.

Beredkabsstyrelsen Syddanmark har en særlig betydning for Haderslev Kommune. Som de fleste nok ved, så er vi en forsvarskommune og hjemsted for en række militære arbejdspladser i Forsvaret – kaserne, flyvestation, depot, musikkorps og beredskab. Vi er stolte af hver og én af dem. I udgør alle en vigtig del af det danske forsvar, og I har også en hel særlig betydning for lokalområdet og befolkningen.

Når man har fulgt jeres arbejde over tiden, så ved man, at jeres arbejdsopgaver har ændret sig radikalt i tidens løb. Det kan man kun blive imponeret af. Hvor det startede med et katastrofeberedskab og handlede om beskyttelsesrum og luftværn, så er det i dag helt andre former for katastrofer og situationer, I hjælper til ved. Her tænker jeg blandt andet på oversvømmelser, kemikalieudslip og ulykker, men også på særlige situationer, der har været i forbindelse med migration og pandemier, som er noget af det, I har beskæftiget jer med de seneste år.

Vi ved, at vi kan regne med jer på Vilstrupvej. I har altid en enorm professionel tilgang til opgaven. I bruger specialuddannet mandskab og avanceret teknologi, når I løser opgaver. I er altid hurtige til at rykke ud og holde hovedet koldt, og det har hjulpet rigtig mange gennem tiden.

Tak for den store indsats I gør for os alle – ikke bare i Haderslev Kommune men for hele Region Syddanmark. I er der, når det brænder på, og I er en vigtig samarbejdspartner for kommunerne.

Her i Haderslev Kommune håber vi på at kunne fortsætte det gode og tætte samarbejde mange år ud i fremtiden. Med disse ord vil jeg endnu en gang ønske jer et stort tillykke med jubilæet.

H.P. Gejl
Borgmester

DEN FØRSTE LUFTVÆRNSLOV

Ønsket om en overbygning af det eksisterende beredskab i Danmark var i tankerne længe før 2. verdenskrig egentlig startede.

Følgerne af krigsførelsen under den første verdenskrig var af en helt ny type. Hvor der tidligere kun blev kæmpet på krigsskuepladsen, ramte krigen nu den civile befolkning i større grad, og i takt med at krig kunne kæmpes fra luften, kom bombeangreb af byer som en "ny" uprøvet kamp for civilbefolkningen. Hertil må ikke glemmes, at krigsgas ligeledes var et nyt våben, som blev benyttet af militæret.

Det var indstillinger fra Dansk Røde kors i 1933 med opfordring til den danske regering om at øge civilbeskyttelsesområdet, som ret beset er grundstenen, for det vi i dag kender som Beredkabsstyrelsen.

Den første luftværnslov blev stadsfæstet den 29. april 1938 (lov om beskyttelse af civilbefolkningen mod følgerne af luftangreb). Pr. 1. januar 1939 oprettes Statens Civile Luftværn som var Luftværnets centralledelse i Danmark. Regeringen iværksatte flere tiltag for at kunne sikre civilbefolkningen, herunder oprettelse af statens luftværnsskole på Bernstorff slot, hvor de CB-pligtige blev uddannet indenfor de enkelte CB-grene.

De ny uddannede CB-pligtige skulle dække de kommunale civilbeskyttelsesområder med den fornødne mandskabsstyrke. Det var også staten, som dækkede udgifterne til den opnormering af ekstra materiel, der måtte komme i spil, hvis krigen skulle ramme Danmark.

Godt et halvt år inde i besættelsen af Danmark, ses de tydelige udfordringer brandvæsenet og de lokale CB-beredskaber står over for ved de luftangreb, som blev udført af de engelske fly-

vere. Derfor fremstilles der pr. 1. oktober 1940 forslag om oprettelse af mobile statslige udrykningskolonner, dette dog uden held før det endeligt den 22. juni 1941 besluttes, og indenrigsministeriet bemyndiger Statens Civile Luftværn til at oprette CBU-korpset. Planen var foreløbigt at skulle omfatte 4 ½ kolonne. Uddannelsen af befalingsmænd gik straks i gang måneden efter på Bernstorff slot, hvor der tillige også oprettes et centraldepot for CBU-korpset.

Den 29. september 1941 på Bernstorff slot ved en storstilet parade i slotshavnen præsenteres den første CBU - kolonne med mandskab og udstyr. Tillige var de i alt 70 "nye" køretøjer, der var opbygget til korpset stillet op i lange rækker til stor beundring for de fremmødte. De efterfølgende uger blev materiel og befalingsmændene udstationeret på de udvalgte lokationer, for de 4 ½ kolonner, hhv. Vrå, Herning, Haderslev, Ulriksholm (Fyn) samt i Allinge.

OPSTARTEN

“Det er en ny institution, men jeg håber, alle vil samles om den samfundsnyttige opgave, vi nu skal tjene”

- Kaptajn O. Muxoll

Den 24. oktober 1941 kl. 14:15 blev det første hold værnepligtige indkaldt ved Sydjyske udrykningskolonne i Haderslev. I alt 109 unge mænd mødte ved det daværende højskolehjem, som var blevet udvalgt til at skulle huse kolonnen. Køretøjerne fik dog plads i remiserne ved den nedlagte tyske Kleinbane.

På den første dag i Haderslev bød Kaptajn O. Muxoll velkommen med ordene:

“Det er en ny institution, men jeg håber, alle vil samles om den samfundsnyttige opgave, vi nu skal tjene. Staten har med store omkostninger givet os et udmærket materiel. Nu er det vor sag at betjene dette. Jeg håber, vi vil få et godt kammeratskab, og at I må få en god tid her i kolonnen”

At der fra start var fokus på kolonnens arbejde ses i de mange forskelligartede artikler, som kan læses i dagbladene. Fra den højtidelighed som blev afholdt lørdagen efter indkaldelsen den 27. oktober 1941 beskriver avisen Vestkysten: *“at udrykningskolonnen gennem 24 strålerør kan udslynge 9 tons vand i minuttet, dette kunne imponere befolkningen, da det lokale brandvæsen kun havde en kapacitet på fire tons vand i minuttet gennem 14 strålerør”*. Der blev løst mangeartede opgaver i den første tid af kolonnens virke. Den egentlige opgave var at yde mellemkommunal assistance ved større og komplekse opgaver, men også mere dagligdagsopgaver blev løst af CBU mandsk-

bet, herunder landbrugshjælp ved høstarbejde og radrensning af roer. Kolonnen skulle dog snart få krigens virkning at mærke.

Den 11. juni 1942 bombede to engelske flyvere jernbaneterrænet ved Tønder og i den forbindelse ramtes et 4 etagers hus, som nærmest blev jævnet med jorden. Fire mennesker mistede livet og 16 blev såret, dagspressen skrev: *“Forbavsende hurtigt nåede udrykningskolonnen fra Haderslev frem med flere rydningsvogne og andet materiel”*. Denne indsats beskrives som den egentlige første indsat mod krigsskade for kolonnens vedkommende.

Under krigen assisterede kolonnen i et utal af opgaver fx sabotagebrand og bombenedslag m.m.

I 1943 blev der som noget helt særligt oprettet tre detachementer hhv. i Tønder, Tinglev og Vollerup, for at kunne dække de meget udsatte områder i Sønderjylland tæt på grænsen, grundet øget risiko for luftangreb.

Nødhjælpsopgaven ved hjemtransport og modtagelse af de nordiske fanger fra de tyske Kz-lejre var en af de store opgaver, som CBU korpset deltog i ved slutning af krigen.

Hjemtransporten af fanger fra de tyske Kz-lejre har til dato været en af de største opgaver i Beredskabsstyrelsens historie. Først igen i 2020 under Corona-epidemien har man set lighed med den størrelsesorden af opgaver, som krigen i 1940-1945 bragte med sig.

De hvide busser er et stærkt symbol på fred, medmenneskelighed og nødhjælp.

Når der opereres i internationalt sammenhæng rundt omkring i verden, bruges de hvide køretøjer stadig ved nødhjælpeorganisationer, og er stadigvæk et stærkt symbol på fred og et ønske om beskyttelse af civilbefolkningen, uanset hvor i verden der er brug for hjælp.

Hvis en havde gjort noget ulovligt eller skadet andre fik vedkommende en tur i Haderslev Dam 1948

Udbetaling af løn hver 10. Dag. 28 kr. og 4 stk. Tory cigaretter

Udrykningskøretøjer 1944

1948 - Højskolehjemmet

1948 - Remisen - ved kasernen

BOMBARDEMENTET I TØNDER

Billeder fra bombardementet i Tønder d.11.06.1942
Denne indsats anses som den egentlig første indsats, som følge af krigen, hvor kolonnen fra Haderslev var indsat.

Billeder: BRSSJ Arkiv

EVAKUERING AF KZ FANGER

Billederne viser opgaven omkring De Hvide Busser, evakuering af de nordiske fanger fra de tyske Kz-lejre samt oprettelse af modtagestation i Padborg.

Kamoufleret tankvogn kørte med til Tyskland
Billeder: BRSSJ Arkiv

Polske kvinder og andre som kom fra koncentrationslejre i kreature vogne, skulle behandles og videre til Sverige.
Billeder: BRSSJ Arkiv

Billeder: BRSSJ Arkiv

Billeder: BRSSJ Arkiv

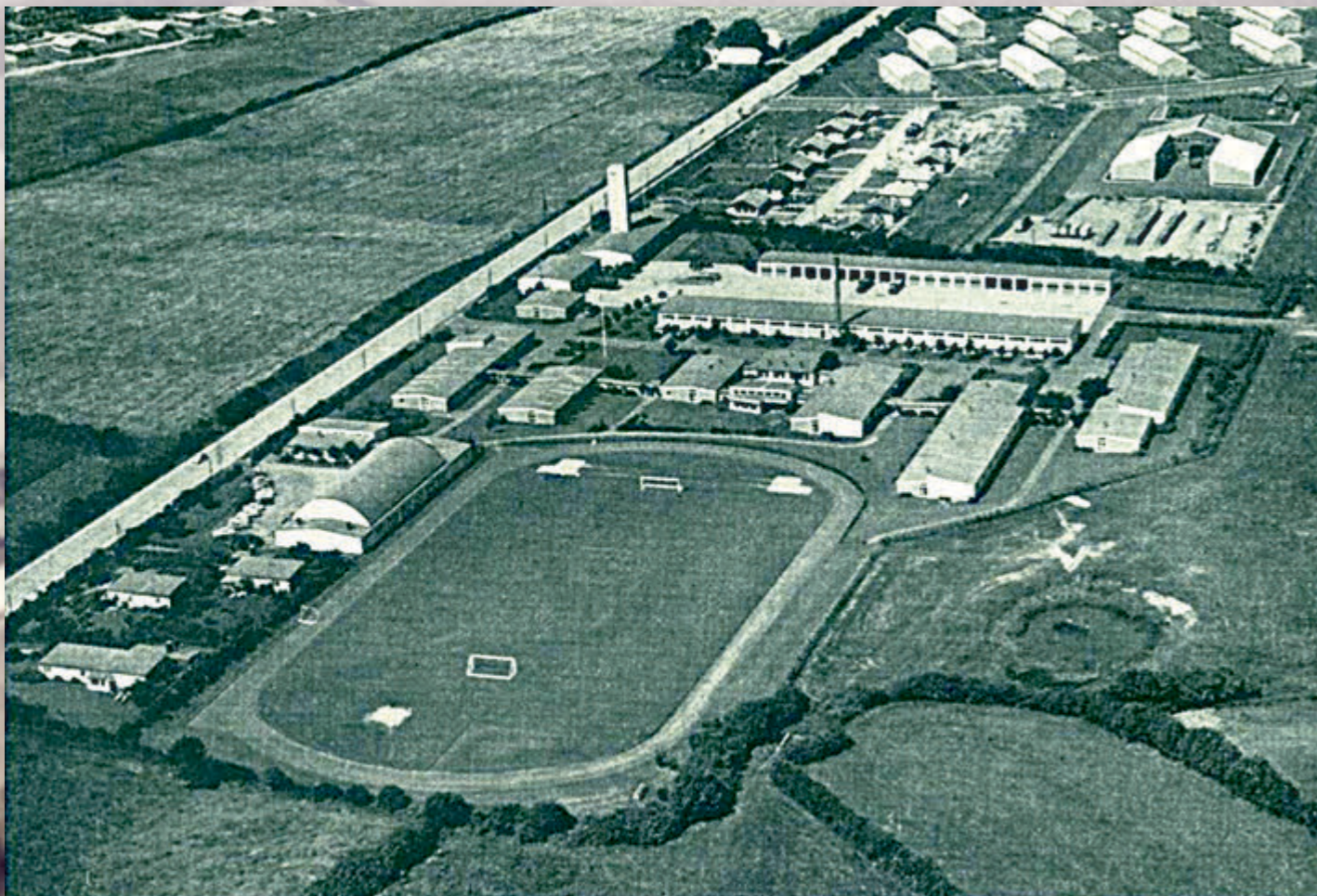
NYE TIDER NY KASERNEBYGNING

Første rigtige CF - Kaserne opført i Haderslev på Vilstrupvej 55

Efter krigens afslutning var der usikkerhed omkring CBU-korpsets fremtidige virke. Krigstruslen var væk, men opgaverne med relation til krigen var der stadigvæk. Flere af afdelingerne var indsat i forbindelse med indkvartering af tyske flygtninge samt driften af lejrene rundt omkring i Danmark. Samtidigt var der stadigvæk ulykker og brande som skulle afhjælpes.

I 1949 kom den endelige afklaring i form af en ny lov om civilbeskyttelse, som bevirkede, at man beholdt de statslige udrykningskolonner fordelt taktisk i landet, men under det nye navn Civilforsvaret eller i folkemunde "CF".

Det efterhånden utidssvarende Højskolehjem som havde huset kolonnen stod i 1955 for udskiftning til det, som var den første CF-kaserne i hele NATO. Denne kaserne stod klar til brug den 17. november 1955, og var genstand for stor beundring. Daværende kolonnechef Winther-Dam kaldte den: *"Verdens flotteste og mest moderne kaserne"*.

KATASTROFEN PÅ HADERSLEV DAM

Sidste århundredes næststørste ulykke i Danmark

8. juli 1959 er en dato langt de fleste i Haderslev by kan huske eller har hørt om. Katastrofen på Haderslev dam, hvor 57 mennesker mistede livet i en fatal ulykke.

Turbåden der sejlede mellem Damende og Haderslev fik maskinproblemer og i forbindelse med løsning af problemet antændes benzindampene og båden blev omsluttet af flammer på kort tid.

Mange kunne i 1959 ikke svømme og det blev fatalt for de som mistede livet. Kasernen stillede hurtigt med redningskøretøjer og ambulancer, sammen med de øvrige redningskorps/brandvæsen, som i fælleskab ihærdigt forsøgte at redde så mange som muligt ved ulykken.

De civile som kom til stedet som de første, gjorde en uvurderlig indsats og har uden tvivl reddet flere menneskeliv med deres resolute handling.

En by i sorg

Efter ca. 10 minutters sejlads fik båden, som blev ført af restauranter Hans O. G. Riistofte, Damende, motorstop. Riistofte har om det videre forløb af katastrofen til kriminalpolitiet forklaret, at han konstaterede, at benzintilførslen til motoren var stoppet. Han etablerede da en nødforsyning fra en reservedunk indeholdende 5 liter benzin. Nødforsyningen etableredes ved hjælp af en gummi-slange, som mekanikeren skulle holde på plads, mens Riistofte manøvrerede skibet videre ind mod Haderslev.

Hjerteskræende scener på bredden

Ulykken blev samtidig observeret fra flere både, som sejlede på dammen, samt fra beboere på land, og der blev øjeblikkelig slået katastrofealarm til de lokale redningskorps, politiet samt CF-kolonnen, som i første omgang stod hjælpeløse overfor det brændende fartøj, der drev rundt ude på søen.

Nogle af meldingerne var samtidig så unøjagtige, at udrykningen for flere vognes vedkommende først måtte om ad dammens sydside. Det opdagedes imidlertid hurtigt, at båden drev ind mod land ved Johannesdals marker på nordsiden nær Gammel Haderslev kirkegård.

På daværende tidspunkt var der udført et beundringsværdigt og helt modigt redningsarbejde af civile folk, der befandt sig på dammen, eller herfra sejlede ud til det katastroferamte skib. Samtidig strømmede i hundredevis af byens borgere ned til bredden af søen hidkaldt af de hyende udrykningssirener.

Kunne ikke nå redningsbælterne

Riistofte forklarer videre til politiet, at båden derefter sejlede i ca. 5 minutter, da han pludselig fra styrehuset så flammer slå op fra motoren. Ilden bredte sig med eksplosionsagtig fart, og i løbet af et øjeblik var skibet omspændt af flammer.

BULLDOZER TIL SYDJYDSKE CF KOLONNE

Kålormen klarer alt! Den store amerikanske Caterpillar-bulldozer, som eleverne på CF-korpsets kursus i Gudsø ved Lillebæltsbroen arbejder med har enorme kræfter!

8 CF'ere uddannes til bulldozerførere
Får i tjenesten lejlighed til at erhverve sig et værdifuldt certifikat efter kursus i Gudsø

Otte CF-ere fra de jyske kolonner får en chance, som mange vil misunde dem. Gennem et fem-ugers kursus, som CF-korpset har tilrettelagt, har de chancen for at erhverve sig certifikat som uddannede bulldozerførere — en arbejdskraft, der i dag er stor efterspørgsel på.

Uddannelsen ledes af værkmester W. Søby Madsen, Haderslev, og foregår for en dels vedkommende i det ny uddannelsescenter, som CF-foreningerne i de fire byer Kolding, Fredericia, Vejle og Middelfart har anlagt ved Gudsø nær Lillebæltsbroen. Her har CF-erne lejlighed til at lære at betjene de store og kostbare bulldozere ved planering af terræn til en ruinby, som de fire byers foreninger skal opføre.

De fire foreninger overtog for en tid siden den gamle kommandør-bolig i Fredericia, da denne brændte. Stenene blev renset for cement og bygningen atter opført i næsten samme stil på området ved Gudsø. Det er planen, at der i forbindelse med indretning af uddannelsescenteret skal laves en ruinby, som kan anvendes til øvelser, der holdes af de fire byers CF-tjeneste.

Inden for civilforsvarskorpset ser man med stor interesse på den uddannelsesform, de otte elever nu gennemgår. Det er berygt lykkedes både at opfylde lovens krav om en værnepligtstjeneste og samtidig give de unge noget, der kan få betydning for deres fremtid.

Udklip fra Jyske tidende d. 16/06.1963

FAKTABOKS
Ulykken medvirkede til at sætte fokus på indførelse af skolesvømning, som en obligatorisk del af undervisningen.

Udklip fra Jyske tidende d. 16/06.1963

RING EFTER AMBULANCEN -JEG KØRER MED GIFT!

Sådan lød overskriften i avisen dagen efter Simmersted ulykken

Den 21. januar 1972 væltede en lastvogn under en manøvrering ved byen Simmersted. Uheldigvis gik der hul på tanken som indholdt phenol lige ud for byens vandværk, hvilket medførte en krafttig forurening af drikkevandet. Det blev en omfattende indsats, som vakte international opmærksomhed og som sidenhen har haft stor betydning for bestemmelserne for gifttransport og det samlede miljøberedskab i Danmark.

FAKTABOKS
Ulykken var med til at sætte fokus på regler omkring transport af gift og andre farlige stoffer. Ulykken viste ligeledes at Beredskabskorpset som krigsberedskab også kunne indsættes til løsning af disse opgaver i fredstid.

STORMFLOD

Stormflod har altid haft et særligt fokus her ved afdelingen i Haderslev på grund af lavlandsområdet langs vestkysten.

I januar 1976 blev det helt store apparat sat i værk. Den 3. januar kl. 12 udsendte politiet i Tønder stormflodsalarm og en større evakuering blev sat i gang af de folk, som var i de berørte områder. Der blev ved Højer sluse målt en vandstand til knap 4,90 meter, som var mere end en 1/2 meter over, hvad der nogen siden var målt. Der var et hårdt pres på digerne og man forventede at en katastrofe ville udvikle sig. Heldigvis vendte vinden og situationen udviklede sig ikke yderligere. Dog var der et større oprydningsarbejde i form af afhjælpning til beskadigede huse, druknede kreaturer, oversvømmede marker og et stærkt beskadiget dige, der skulle forstærkes.

Under indsatsen udspillede sig en særlig redningsaktion, hvor en gruppe på 6 mand fra beredskabscenteret i Haderslev måtte kæmpe sig igennem det oversvømmede område, for at redde en far og hans to sønner fra vandmængderne. Redningsmandskabet vadede i det kolde vand til brysthøjde i 20 minutter. Disse redningsmænd blev efterfølgende hædret ved en parade på kasernen.

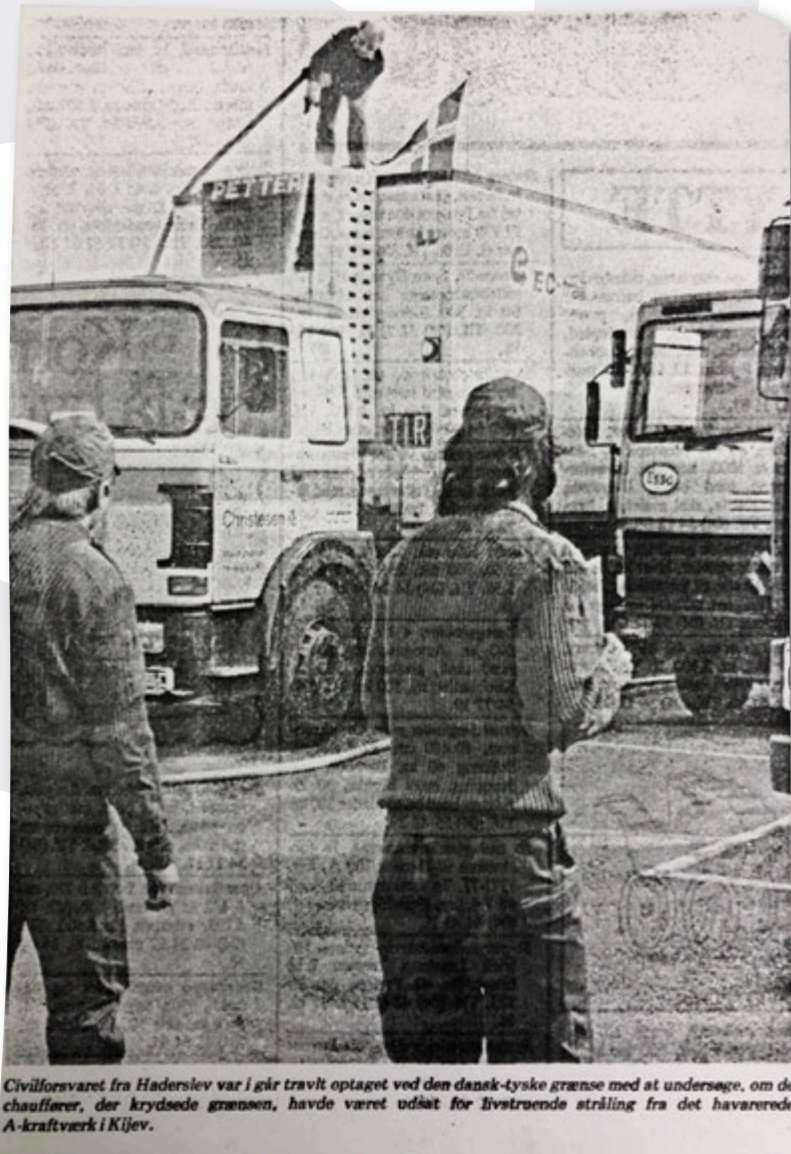

TJERNOBYL

Tjernoby 1986, et navn og et årstal, som står klart for de fleste fra den voksne generation og en hændelse, som strakte sig helt til Norden.

Danmark var heldigvis meget heldig i forhold til radioaktiv nedfald på danske territorier. Der blev i perioden indsamlet en masse vand- og græsprøver, som blev analyseret ved Statens Institut for strålehygiejne. I dag er det nukleare beredskab et af de ekspertberedskaber, som varetages af Beredskabsstyrelsen og der trænes ofte i indsamling og kortlægning af forurening af udslip af radioaktivt materiale. Internationalt assisterer Beredskabsstyrelsen ligeledes med denne kapacitet og var repræsenteret i Fukushima i forbindelse med ulykken på kernekraftværket samt senest ved eksplosionen på havnen i Libanon.

De Internationale opgaver i efterkrigsperioden begyndte at vise sig, og det har udviklet sig til et særligt kendetegn for Danmark og Beredskabsstyrelsen gennem årene op til i dag, hvor Danmark ude i verden er anerkendt for vores indsatser og store faglighed blandt andre nationer. En af de første store udsendelser i efterkrigsårene var i 1953, hvor Civilforsvaret sendte store styrker til Holland i forbindelse med oversvømmelserne landet blev ramt af. Her deltog Kolonnen fra Haderslev med materiel og mandskab.

Civilforsvaret fra Haderslev var i går travlt optaget ved den dansk-tyske grænse med at undersøge, om de chauffører, der krydsede grænsen, havde været udsat for livstruende stråling fra det havarede A-kraftværk i Kijev.

Dansk importforbud af øst-varer: Lastbiler fra Øst-europa stoppes ved den danske grænse

AF ELSE MARIE HOGSBERG
Lastbiler med levnedsmidler fra Østeuropas holdes tilbage ved de dansk-tyske grænsovergange, efter at Danmark har besluttet at indføre importforbud mod varer fra hele Østeuropa, Polen, Rumænien, Bulgarien, Tjekkoslaviet og Ungarn. Importforbuddet er en følge af en kraft-ulykken i Tjernoby i Sovjetunionen.
— Vi fik et uheld med forbuddet i import af 16.02 i går, og vi har endnu ikke fået nærmere forklaringer. Men eftersom det er et forbud mod østlignende varer, kan vi ikke gøre andet end
Levnedsmiddelstyrelsen oplyser, at forbuddet gælder skovlignende varer som kvægfoder og krydderier. Det betyder, at varer der ikke importeret i kød, frugt, krydderier, søde sager, olie og æbler.
Der vil ikke blive krav om at trække østeuropiske varer tilbage fra danske butikker, som at trække østeuropiske varer tilbage fra danske butikker, ikke skæner, at varer indført i Danmark efter reaktioner i forbindelse med ulykken i Tjernoby. Udenfor Tjernoby er også importeret af østeuropiske produkter, diverse erhvervsvarer, som er kun et lille udvalgt af danskernes madvarer, der stammer fra de østeuropiske lande. Forbuddet gælder indtil videre, det vil i praksis være det mest alvorligt store skæner på det nordvestlige område i Ukraine.

CF måler stråling i Frøslev

AF ELSE MARIE HOGSBERG
Knap en halv snes lastbiler ved motorvejen ved Frøslev Grænse måtte i går underkastes den specielle behandling, som skal fjerne radioaktiv stråling. Målinger er udvidet til også at omfatte biler, der kommer fra DDR, Tjekkoslaviet og Østrig.
Målingerne ved grænsen i går viste, at lastbilene havde en radioaktiv stråling på ca. syv gange baggrundstrålingen. Gangene blev også undersøgt. Chaufførerne spules, luftfiltrene vaskes og luftfiltrene vaskes. Lastbilene sendes i en særlig bane, fordi der her er en særlig høj koncentration af de radioaktive stoffer.
Når målingerne er udvidet til også at omfatte køretøjer, der kommer ikke blot fra Sovjet og Polen, men også fra Tjekkoslaviet, DDR, Østrig, skyldes det, at man på en lastbil fra DDR kan have medbragt radioaktiv stråling.
Dagen i går var relativt stille for det radioaktive målehold fra Civilforsvarets Sydjyske Kolonne i Haderslev. Det skyldes nemlig, at der kun er få lastbiler passerende grænsen.
Det var en hektisk nat

Ingen fare ved at drikke mælk

AF ELSE MARIE HOGSBERG
Såningen i radioaktiviteten over Sønderjylland efter de seneste dages regnvind har fået frygt til at brede sig igen. Men Miljøstyrelsen forsikrer stadig, at der ingen sundhedsrisiko er.
Bl.a. har man i Sønderjylland målt jod og cesium, som viser forhøjede værdier.
— De ligger dog langt under forgrænserne, siger direktør i Miljøstyrelsen, Jens Kampmann.
Der er ingen fare for at drikke mælk fra mejerierne. De værdier, vi indtil nu har fundet i mælk fra mejerierne, ligger overhovedet ikke i nærheden af forgrænserne.
Han siger, de forhøjede værdier skyldes den sydøstlige vind, vi har haft de seneste dage. Regnvind er det sidste at afvise.
Da Statens Institut for Strålehygiejne forlod det sønderjyske byråds aften, blev Civilforsvarets Sydjyske Kolonne i Haderslev taget i gang med målingerne i Sønderjylland. Her ses Henrik Munk Bilde og Helge Rothmann i gang med målingerne (foto: Claus Fakler).

En travl nat ved grænsen

AF ELSE MARIE HOGSBERG
Civilforsvarets Sydjyske Kolonne fra Haderslev havde nat og dag travlt med at kontrollere lastbiler for radioaktiv stråling. I løbet af kontrolens første dag måtte 18 biler spules, luftfiltrene vaskes og chaufførerne spules. Chaufførerne fik også taget en prøvetagelse på strålehygiejnisk inspicering, men det skæner man ikke er nødvendigt længere, eftersom de værdier, der er målt, er meget lave.
Den radioaktive bestråling, chaufførerne har været udsat for, har CF'erne ved grænsen målt til at ligge på højst to gange baggrundstrålingen.
— Det er også, hvad vi kan måle på os selv, siger sektionsleder Stig Hammerhal, CF i Haderslev, som indtil kl. 11 i dag leder målingerne ved grænsen. CF'erne har dog målerne på deres vagt, sendes målingerne til Strålehygiejnisk Institut, hvor de undersøges.
Stig Hammerhal oplyser, at man i løbet af natten har målt, at der er en vis aktivitet i en klokke ved et overfladepunkt. Ekspertise har ikke foretaget.
— Vi måler den radioaktive stråling i spidevandet ved en sø, hvor vandet løber ud i Indtæppet, men det skæner man ikke er nødvendigt længere, eftersom den radioaktive stråling i spidevandet er så lav, at den ikke kan give nogen sundhedsrisiko.
— Det er også, hvad vi kan måle på os selv, siger sektionsleder Stig Hammerhal, CF i Haderslev.

DEN ORANGE PERIODE 1991 - 2021

Sydjyske CF-Kolonne Pionervogn 13.749
Billede: BRSSJ Arkiv

Pulversluknings Påhængsvogn
Billede: BRSSJ Arkiv

Højtrykskompressor
Billede: BRSSJ Arkiv

Efter murens fald i 1989 forsvandt trusselsbilledet om den kolde krig og hele det samlede beredskab skulle revurderes. Opgaverne som før var vokset ud af et "krigsberedskab" skulle nu omlægges, og

det nye fredsberedskab skulle formes. Det var også i denne periode, at Statens brandinspektion og Civilforsvarsstyrelsen blev slået sammen til det man i dag kender som Beredskabsstyrelsen.

VIDSTE DU GODT?

Højtrykskompressoren som ses til venstre, er stadig i brug den dag idag.

Den har fået en ny flot orange farve, men vores højtrykskompressor kører stadig.

Den bruges til genopfyldning af røgdykkerflasker. Både vores egne flasker og som assistance til det kommunale redningsberedskab.

INTERNATIONALE OPGAVER

Omfanget af de internationale opgaver voksede støt op igennem 90'erne, i takt med uroligheder og naturkatastrofer ude i verden.

Der var brug for beredskabets materiel og personel til et utal af opgaver indenfor nødhjælpstransport, lejrhospital, oversvømmelse, brandslukning, bekæmpelse af epidemier eller støtte til WHO eller IHP (World Health Organization, International Humanitarian Partnership) i forbindelse med jordskælv, tsunami eller andre naturkatastrofer. Beredskabsstyrelsen har været repræsenteret ved mange forskelligartede opgaver, og i flere tilfælde i brændpunkter med fare for livet. Den 1. juni 1993 måtte to nødhjælpschauffører fra Beredskabskorpset og en lokal tolk betale den højeste pris, der kan gives ved en international udsendelse, nemlig livet! De var en del af en større EF Task Force styrke i

Bosnien-Herzegovina, som transporterede nødhjælp til de afskårne byer, som var berørt af borgerkrigen. Følgende er uddrag af den orientering, som blev sendt ud af Beredskabsstyrelsen den 2. juni 1993.

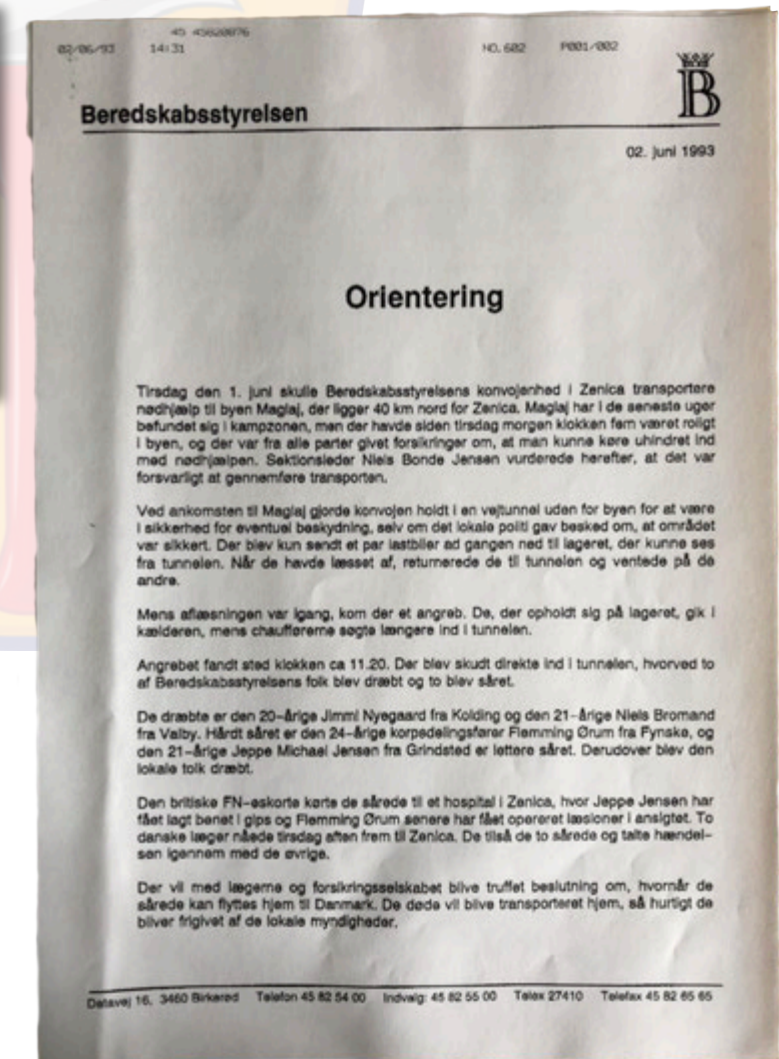
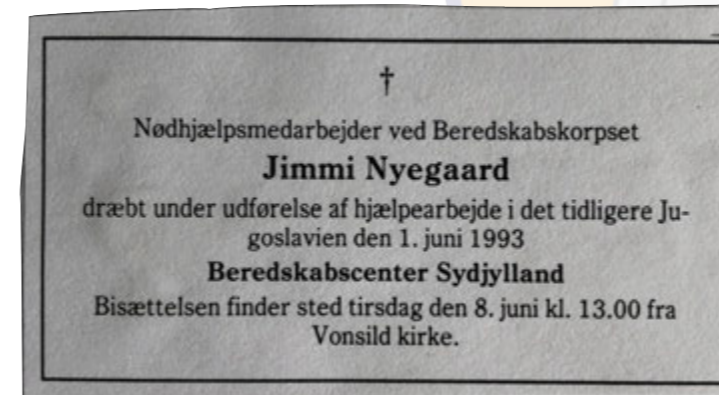
“Tirsdag den 1. juni skulle Beredskabsstyrelsens konvojenhed i Zenica transportere nødhjælp til byen Maglaj, der ligger 40 km nord for Zenica. Maglaj har i de seneste uger befundet sig i kampzonen, men der havde siden tirsdag morgen klokken fem været roligt i byen, og der var fra alle parter givet forsikring om, at man kunne køre uhindret ind med nødhjælp. Lederen vurderede herefter, at der var forsvarligt at gennemføre transporten”.

Ved ankomst til Maglaj gjorde konvojen holdt i en vej tunnel uden for byen, for at være i sikkerhed mod beskydning, til trods for at det lokale politi gav forsikring om, at området var sikkert. Der blev kun sendt et par lastbiler ad gangen ned til lageret, der kunne ses fra tunnelen. Når lastbilerne havde læsset af, kørte de retur til tunnelen og ventede på de andre. Mens aflæsningen var i gang, kom der et angreb. De der opholdt sig på lageret gik i kælderen, mens chaufførerne i tunnelen søgte længere ind i tunnelen. Angrebet fandt sted klokken 11:20. Der blev skudt direkte ind i tunnelen, hvorved to af Beredskabsstyrelsens folk blev dræbt og to såret. De dræbte var 20-årige Jimmy Nyegaard fra Kolding og 21-årige Niels Bromand fra Valby

Deres navne står ligestillet med de andre Danske soldater på mindetavlen ved Holmen i København over faldne i Dansk tjeneste.

Æret være deres minde.

Der er i dag stor fokus på veteranpolitikken for Beredskabets tidligere udsendte og de som bliver udsendt for Beredskabsstyrelsen i dag. Der er løbende en række aktive internationale indsatser om året for Beredskabsstyrelsen fordelt over hele verden. Det kan være enkeltmandsudsendelser i forbindelse med vurdering af den ønskede hjælp, speciale operationer med specialister i samarbejde med de øvrige nordiske lande, FN, EU eller støtte til de større operative opgaver, hvor der udsendes værnepligtige og frivillige fra beredskabet. Der er lavet en mindelund: Danske soldaters mindelund ved Rindholm kro og hotel, hvor Beredskabsstyrelsen også har fået opsat en mindesten, for alle de som har ydet en indsats ude i verdens brændpunkter.

STORE INDSATSER I NYERE TID

Fyrværkeriulykken i Seest 2004 og branden på havnen i Fredericia i 2016, er nogle af de store operative indsatser som Beredskabsstyrelsen Sydjylland har haft i deres dækningsområde i nyere tid. Begge hændelser var helt særlige grundet omstændigheder omkring forløbet af indsatsen der udviklede sig til en uoverskuelig opgave, hvor store dele af det samlede danske beredskab måtte indsættes til løsning af opgaverne under svære forhold.

Under fyrværkeriulykken i Seest mistede Kolding brandvæsen en brandmand ved en af eksplosionerne. Fælles for de store ulykker var, at de ikke skulle kunne ske. Men i hvert tilfælde spillede der flere samtidige hændelser ind, som resulterede i at ulykkerne udvikledes i en retning, som ikke kunne forudses.

Da der ikke tidligere havde været fortilfælde af samme karakter, var det svært for den samlede ledelse at stå over for opgaverne. De to opgaver krævede store samlede styrker fra både de kommunale beredskaber og

Beredskabsstyrelsen. Men i fællesskab blev opgaverne løst på bedste vis, og det viser, at det danske beredskab står stærkt sammen.

Flytningestrømmen i 2015

Indkvartering af flygtninge i 2015 og 2017 ændrede den daglig gang på beredskabscenteret, da der hurtigt blev oprettet indkvarteringsfaciliteter til de mange flygtninge, som kom til landet i denne årrække.

Beredskabsstyrelsen Sydjyllands idrætshal med tilhørende bygninger og sportsbane, blev i løbet af meget kort tid forvandlet til en lille selvstændig landsby med de nødvendige ting, der skulle til for at kunne få en nogenlunde normal hverdag til at fungere, for de op til 30 forskellige nationaliteter, som var samlet. Lejren kunne rumme op til 700 personer, og samtidigt oprettede og bemandede Beredskabsstyrelsen også en modtagelejr i Søgårdlejren.

SKOVBRANDE I SVERIGE

I den store tørkeperiode i 2018 var de danske beredskaber i højeste gear grundet de mange naturbrande. Ikke kun i Danmark var der problemer, meget af verden var tør.

Vores naboland Sverige havde op til 25 skovbrande fordelt i hele landet, hvilket resulterede i, at de anmodede om international hjælp i forbindelse med slukning af skovbrandene, for at aflaste det allerede hårdt pressede svenske brandmandskab. Sammen med Tyskland, Polen og Frankrig svarede Danmark på anmodningen fra Sverige om hjælp. Det særlige ved denne internationale opgave var, at det ikke kun var personale fra det statslige beredskab, men også fra de kommunale, frivillige og entrepris beredskaber i Danmark og Grønland, som blev en del af denne opgave. Samlet set varede missionen en måned, hvor over 250 personer var sendt af sted på opgaven. Opgaven var delt op i ugemoduler, så mandskabet kunne præstere maksimalt i de perioder de var indsat. Beredskabsstyrelsen Sydjylland leverede dele af de køretøjer, som var indsat i Sverige bl.a. autosprøjte, vandtankvogn, slangegruppe og brandpumper m.m. Resterende udstyr suppleredes fra de andre beredskabscentre. De første enheder blev pga. situationen indsat til direkte slukning af skovbrandene under

ledelse af de svenske sektor- og indsatsledere. På et tidspunkt var situationen så presset, at den opbyggede lejr måtte flyttes længere væk fra fronten. Heldigvis udviklede situationen sig ikke værre, men opgaven var stadig ikke løst. De resterende hold skulle primært sikre alle brandbælterne i områderne og slukning af mindre punktbrande. Under indsatserne rykkede man helt tæt på brandfronten, for at montere sprinklere som ved hjælp af fast vandforsyning kunne køre døgnet rundt og vande det "lav" som jorden består af i skovene, og som gav bundbrandene. Efter en måned kunne styrkerne bringe køretøjerne hjem til Danmark igen, opgaven var løst med stor ros, trods branden ikke var endelig slukket. De svenske myndigheder vurderede, at branden først ville være slukket helt, når sneen begyndte at falde i oktober måned. Under denne indsats fik vi støtte af flyvevåbnet, som bistod med transportopgaven til og fra Sverige med et af deres transportfly (Herkules).

Billede fra lufthavnen i Sverige
Billede: T. Vinther
24 - Den orange periode 1991 - 2021

Ekstra udstyr klar til indsats
Billede: T. Vinther

Billeder: T. Vinther

BEREDSKABSSTYRELSENS SERGENTSKOLE

Med virkning fra 1. januar 2020 etableredes Beredkabsstyrelsens Sergentskole som en selvstændig enhed i kontoret "Strategisk HR og Officersskole". Selvom sergentskolen har organisatoriske tilhørsforhold i Beredkabsstyrelsens hovedkvarter, er sergentskolen geografisk placeret på beredkabscentret i Haderslev sammen med Beredkabsstyrelsen Syddjylland.

Uddannelse af mellemledere er ikke nyt i Beredkabsstyrelsen. Siden organisationens etablering har CBU/ CF-Korpset/ Beredkabsstyrelsen uddannet egne mellemledere på forskellige måder og forskellige steder. I årene 2010 til 2020 var opgaven forankret ved Beredkabsstyrelsen Syddjylland, som i samarbejde med Beredkabsstyrelsens tekniske Skole i Tinglev varetog opgaven med uddannelse af nye mellemledere til Beredkabsstyrelsen.

Med oprettelsen af en selvstændig sergentskole knyttet til Beredkabsstyrelsens Officersskole spejler Beredkabsstyrelsen strukturen i Forsvaret, hvor sergentskolerne er forankret under Forsvarsakademiet, men beliggende på eksterne lokaliteter.

Hvert år leverer Beredkabsstyrelsens Sergentskole ca. 36 nyuddannede sergenter til Beredkabsstyrelsens afdelinger i hele landet. Uddannelsen varer 22 uger og gennemføres fortsat i tæt samarbejde med skolen i Tinglev, hvor eleverne blandt andet gennemfører grundlæggende instruktøruddannelse, holdlederuddannelse og avanceret redningsuddannelse. Ved Sergentskolen i Haderslev gennemfører eleverne uddannelse direkte målrettet tjenesten som befalingsmand i det statslige beredskab med fokus på områderne "Vagthavende", "Instruktør" og "Befalingsmand/leder". Beliggenheden på beredkabscentret i Haderslev giver de optimale rammer for denne del af elevernes uddannelse idet eleverne sideløbende med uddannelsen oplever og medvirker i dagligdagen ved en operativ afdeling.

2020 er også året hvor Beredkabsstyrelsens spor på den nye militære akademiuddannelse iværksættes og de første studerende påbegynder uddannelsen. Uddannelsen har til formål at forberede de studerende på at kunne bestride stillinger på mellemlederstrukturens højeste niveauer, senior- og chefsergent. Uddannelsen er som udgangspunkt et deltidsstudie af 3 års varighed og gennemføres som en kombination af tilstedeværelses- og fjernundervisning. Både udviklingen og gennemførelsen af akademiuddannelsen er et fælles projekt mellem de tre militære sergentskoler, Beredkabsstyrelsens sergentskole og Forsvarsakademiet. Flere moduler er således værnssfælles, hvor studerende fra Beredkabsstyrelsen, Flyvevåbnet, Søværnet, Hæren, Specialoperationskommandoen, Hjemmeværnskommandoen og de støttende styrelser m. fl. deltager. Denne struktur er stærkt medvirkende til at øge kendskabet til de forskellige dele af koncernen og giver den erfarne befalingsmand mulighed for at etablere netværk til kolleger i andre uniformer. Andre moduler er "værnsspecifikke" og sigter mod udvikling inden for eget fagfelt.

1. marts 2021 fik sergentskolen sit eget enhedsmærke. I bestemmelsen beskrives mærket således: **"Med farverne hentet fra korpsmærket er den gyldne sparre en henvisning til de sergentvinkler, der**

signalerer befalingsmænd på uniformerne. Høgen symboliserer sergentens målrettethed, fokus og specialisering. Mærkets opbygning og fuglemotiv understreger samhørigheden med officerssskolen hvis mærke er opbygget på samme måde".

Sergentskolen er normeret med en stab på 7 medarbejdere. Foruden at drive skolen indgår staben ligeledes i den ordinære vagtturnus ved Beredkabsstyrelsen Syddjylland og holder således kompetencerne som operative officerer og befalingsmænd skarpe.

Beredkabsstyrelsens Sergentskole nyder således særdeles godt, både fagligt og kollegialt, af samplaceringen og samarbejdet. Vi ønsker Beredkabsstyrelsen Syddjylland stort tillykke med 80 års jubilæet og ser frem til mange gode år fremover i vores fælles bestræbelser for at levere et trygt og robust beredskab til Danmark.

Sektionschef Jacob Vestergaard

Chef for Beredkabsstyrelsens Sergentskole

VIDSTE DU GODT?

HVERT ÅR LEVERER BEREDSKABSSTYRELSENS SERGENTSKOLE CA. 36 NYUDDANNEDE SERGENTER TIL BEREDSKABSSTYRELSENS AFDELINGER I HELE LANDET.

VIL DU VÆRE SERGENT?

Beredkabsstyrelsens Sergentskole søger flere gange om året.

Søg nu!

karriere.forsvaret.dk/uddannelse/beredkabsstyrelsen/Sergent-i-Beredkabsstyrelsen

Billede fra den store øvelse URD på kurset "Redningstaktik for sergentelever" i Tinglev BRTS
Billede: OS Magnus Stig Mikkelsen - BRTS

COVID-19

2019-2021 vil være en årrække, de ansatte i Beredskabsstyrelsen nemt kan huske og kræver næppe en nærmere forklaring. At det skulle blive den største opgave siden 2.verdenskrig for beredskabet vidste ingen, da de første tegn på Covid-19 rørte på sig ude i verden. Det hele tog lige pludselig fart, da nedlukningen ramte Danmark i februar. Beredskabsstyrelsen har et samarbejde med Sundhedsstyrelsen som anmodede om vores assistance. Beredskabsstyrelsen fik alt menigt personel uddannet til kunne pøde. Afdelingen medvirkede til opbygning og drift af testcentre i Region Syddanmark, samt assisterede vores afdelinger på Sjælland med opbygning af ekstra testfacilitet og driften af

disse. Konstabler bemandede de kørende testambulancer indtil regionen fik ansat det mandskab de skulle bruge. Her fik regionen god hjælp af de hjemsendte værnepligtige, som jo kunne træde direkte ind i en stilling som pøder ved et af testcentrene. Under epidemien var alle værnepligtige "lukket" inde på beredskabscenteret og der var lukket af for alle andre, end de fastansatte af hensyn til smitterisikoen. Beredskabscenteret blev opdelt så delingerne ikke krydsede hinanden i den daglige drift. De var kun samlet ved de operative indsatser, hvor der blev båret mundbind, handsker, osv. Opgaven med podning trak store veksler på de værnepligtige, da der samtidigt også skulle opretholdes et operativt beredskab hjemme på

beredskabscenteret, begge dele naturligvis 24-7. Da der endeligt kom luft i podningsopgaverne og driften blev lagt over til regionen, stod den næste store opgave klar, nemlig assistance til Fødevarestyrelsen med opgaverne omkring nedslagning af alle mink i Danmark. Denne opgave var af en helt anden dimension, grundet den politiske karakter samt meget bevågenhed fra befolkningen og pressen. Normalt vil der ved sygdom på en besætning blive oprettet rens punkt på lokationen for den berørte ejendom, men dette kunne rent logistisk ikke lade sig gøre under minkopgaven. Der oprettes fælles rens punkter centralt placeret ift. opgaverne, hvortil mandskab og udstyr kørte frem og tilbage. Beredskabsstyrelsens opgaver var mange bla. oprettelse og drift af rens punkter i samarbejde med CBRN kompagniet fra Forsvaret, logistik vedr. bespisning, beklædning og transport. Ude på indsatsstedet var Bered-

skabsstyrelsen i tæt dialog med Fødevarestyrelsen og deres personel, som stod for indfangning og nedslagningen. Vi assisterede med at sikre rensning og dekontaminering, håndtering af de aflivede dyr efter Fødevarestyrelsen havde frigivet dem, samt sikring af området inden det hele blev flyttet til det næste indsatssted. Det var nogle meget lange og hårde uger som mandskabet måtte igennem. Opgaven var kun lige afsluttet da fugleinfluenzaen begyndte at røre på sig, disse opgaver blev udført efterfølgende samtidigt med de daglige beredskabshændelser. Da afdelingen endeligt var færdig med covid-19 relaterede opgaver i starten af 2021 og vores restriktioner på beredskabscenteret blev ophævet i august 2021 blev det muligt at hvile lidt ud og komme tilbage til en mere normal hverdag.

Ovenfor ses et velcro badge som blev delt ud til værnepligtige og ansatte.

VIDSTE DU GODT?

2020 BLEV DET TRAVLESTE ÅR I BEREDSKABSSTYRELSENS HISTORIE. STYRELSEN LEVEREDE I ALT 230.000 INDSATSTIMER. DET ER MERE END FIRE GANGE SÅ MANGE SOM I HENHOLDSVIS 2018 OG 2019.

Kilde: brs.dk

Fordeling af opgaver inden indsats - Nordjylland 2020
Foto: BRSSJ

Briefing af mandskabet inden indsats - Nordjylland 2020
Foto: BRSSJ

Oversigt over lejr - Herning 2020
Foto: BRSSJ

Dekontaminering af udstyr og mandskab. I samarbejde med CBRNE - enheden fra Skive - Herning 2020
Foto: BRSSJ

GAMLE BILLEDER

Diverse udpluk af billeder fundet i fotoalbums, som viser de seneste 80 års historie.

Forældredag for værnepligtige
Billedet er taget på vores egen øvelsesplads
Foto: BRSSJ Arkiv

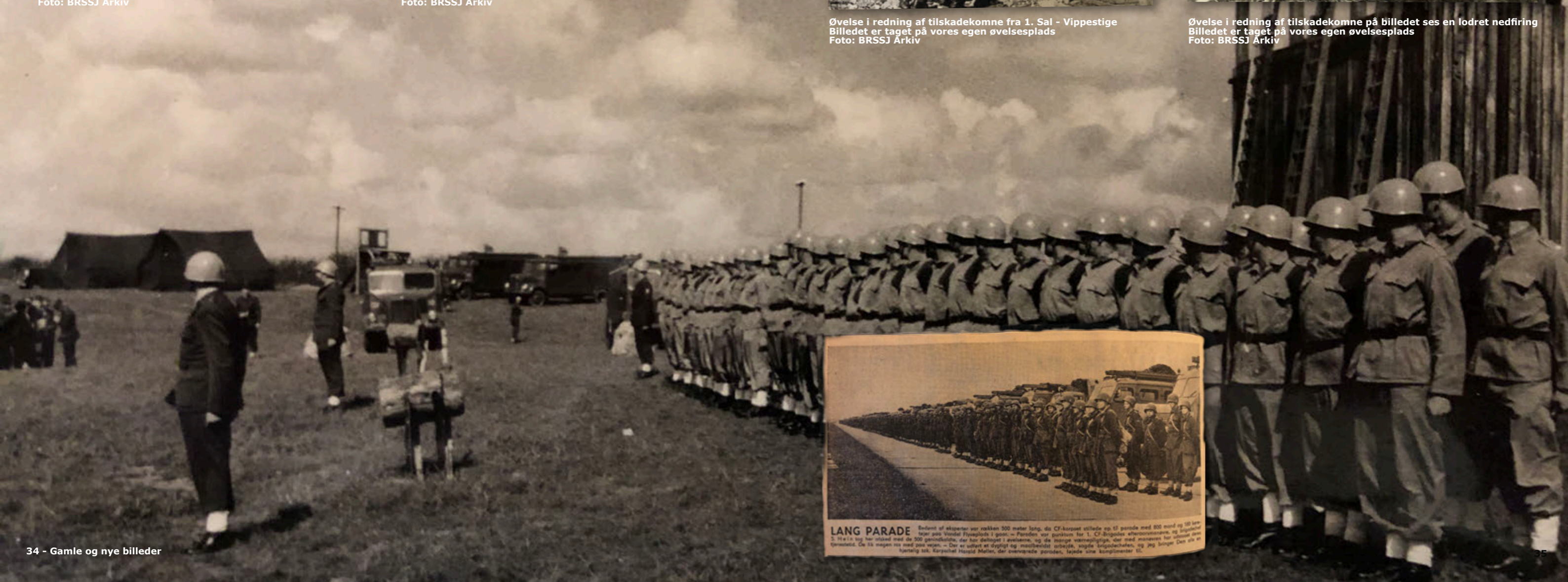
Forældredag for værnepligtige
Billedet er taget ved indkørslen til kasernen
Foto: BRSSJ Arkiv

Øvelse i redning af tilskadekomne fra 1. Sal - Vippestige
Billedet er taget på vores egen øvelsesplads
Foto: BRSSJ Arkiv

Øvelse i redning af tilskadekomne på billedet ses en lodret nedfiring
Billedet er taget på vores egen øvelsesplads
Foto: BRSSJ Arkiv

LANG PARADE Befindt af ekspeder var rækken 500 meter lang, da CF-korps stilled op til parade med 800 mand og 100 køretøjer på Vindst Flyveplads i gæst. - Paraden var punkturn for 1. CF-Brigades efterårsarrangement, og brigadeførst 2. Hæns tog her tilsted med de 500 gendulede, der har deltaget i øvelserne, og de mange værnepligtige, der med munterhed har tilværet dens tilsted. De 15 mægen var med på vejen. - Der er udløst et dygtigt og mægtigt orkester, nogle brigadestaben, og jeg bringer Dem alle et hjertelig tak, Korpschef Harald Metten, der overværede paraden, lagde sine komplimenter til.

Billede fra øvelse
Foto: BRSSJ Arkiv

Forplejnings under øvelse
Foto: BRSSJ Arkiv

Slangegruppe - Den gang mandskabet sad på ladet under "Ruffen"
Foto: BRSSJ Arkiv

Gasttjenesten - 1947
Foto: BRSSJ Arkiv

Skumvandkanon
Foto: BRSSJ Arkiv

Fredericia Branden - på billedet ses Crashtendere fra Tyskland og Flyvevåbnet samt Vores egen redningskranvogn 13.871
Foto: Thorkild Nielsen

ASP M/82
Foto: BRSSJ Arkiv

Brandgade
Foto: John Struve

CBU Kolonne Sydjyske
Foto: Ronni Petersen

FREMTIDEN

Hvad fremtiden bringer ved heldigvis ingen, men Beredskabsstyrelsen Sydjylland er fortsat klar til at bistå samfundet og befolkningen.

I fremtiden bliver Beredskabsstyrelsen styrket med nye tidssvarende kapaciteter afspejlet af de opgaver som Beredskabsstyrelsen kommer til at stå overfor. Ældre udstyr og køretøjer m.m. vil blive løbende udskiftet hen over de næste par år i samarbejde med FMI (Forsvarsministeriets Materiel og Indkøbsstyrelse) og vores værnepligtige bliver indkaldt i et større antal end tidligere, så en deling nu er oppe op 34 menige kvinder og mænd.

Uanset hvad, så er Beredskabsstyrelsen Sydjylland rustet til de opgaver, som måtte opstå i Danmark eller ude i verden.